

C. K. Chesterton i l'Estatut

Joan de Sagarra

El mestre de periodistes, gran polemista i no menys gran escriptor C. K. Chesterton, quan analitza "el complicat assumpte" de com va aconseguir "caure dempeus a Fleet Street" (el carrer on es trobaven les redaccions dels principals periòdics de Londres), ho atribueix al mèrit d'haver fet justament el contrari del que li aconsellaven en la seva joventut els millors periodistes, responsables, al seu torn, dels majors èxits periodístics. El que aquests senyors deien al jove C. K. Chesterton era que el secret de l'èxit del periodisme consistia a estudiar un periòdic en concret i escriure allò que s'hi adigués. "En part per accident i ignorància i en part per les rabioses certes de la joventut", escriu C. K. Chesterton, "no recordo haver escrit mai un article que fos l'apropiat per a cap periòdic en concret. Per contra, penso que vaig aconseguir un cert èxit còmic per contrast." I afegeix: "Ara que ja sóc un vell periodista, se m'acut que el consell que donaria a un de jove seria simplement que escrigués un article per a l'*Sporting Times*, un altre per al *Church Times*, i confongués els sobres." Després, si s'acceptava l'article i era raonablement intel·ligent, els esportistes, escriu C. K. Chesterton, es dirien els uns als altres: "És un greu error suposar que no tenim una bona causa quan paios realment intel·ligents afirmen el contrari"; i els clergues, per la seva banda, anirien dient-se els uns als altres: "Hi ha esplèndids articles en algunes de les nostres publicacions religioses; un tipus ben enginyós."

Aviat farà trenta anys que vam desfilar pel Passeig de Gràcia de Barcelona al crit de "Llibertat, amnistia i Estatut d'autonomia". Vam tenir llibertat, amnistia i Estatut d'autonomia. Vam recuperar la Generalitat i vam tenir vint-i-tants anys de pujolisme. Ara tenim un govern de coalició, el tripartit, i fa any i mig que intentem posar d'acord el tripartit, l'oposició i la resta de forces polítiques en l'aprovació d'un nou Estatut que millori considerablement l'anterior. "Ara o mai", com diu aquell.

M'he passat tot el mes d'agost llegint articles sobre l'Estatut, sobre el seu contingut i sobre les diverses dificultats que fan que, fins avui, encara no s'hi hagi arribat a un acord. Confesso no haver llegit en la mitja dotzena de papers, com diria el meu benvolgut amic Joan Fuster, que solc llegir diàriament, cap article que hagués pogut signar el jove periodista C. K. Chesterton. La immensa majoria, per no dir la totalitat, són articles políticament correctes. És a dir, que responen a la ideologia (llegiu interessos) dels respectius periòdics (al-

"El clima periodístic és semblant al que vam veure a França durant el recent debat europeista. Un excés d'oportunisme d'alguns polítics (que els seus plumífers tot just poden dissimular) i un clima general de passi de comptes entre partits"

gun dels quals es defineix, irònicament, com a "independent"), i molts apareixen escrits perquè els llegeixi i en gaudeixi tal o tal altre polític, abans que el pacient lector, més desitjós d'una informació raonada, d'un criteri, que de les baralles entre tal i tal altre partit o entre tal i tal altre membre d'un mateix partit. I és que el "debat" sobre l'Estatut comporta, a més, un clima de crispació política causat per la "injusta" derrota de CiU, acompanyada de la "traïció" d'ERC.

El clima periodístic és molt semblant al que vam veure a França durant el recent debat europeista. Un excés d'oportunisme d'alguns polítics (que els seus plumífers tot just poden dissimular) i un clima general de passi de comptes en-

EL TEMPS

tre partits. Mentrestant, la "societat civil" suporta estoicament el xàfec (i a sobre és que no plou!), quan no passa olímpicament del "debat". Si avui haguéssim de votar el famós Estatut, tal com està (que no està), l'abstenció seria considerable.

Queda la gent de bona fe (també n'hi havia en el referèndum francès), els qui insisteixen en els "drets històrics", en un finançament just, que ja n'hi ha prou!; gents que se senten catalanes i s'estimen el seu país (com n'hi ha que se senten igual de catalans i s'estimen igual el seu país i es conformarien amb menys, de moment, fins a millor ocasió). A tota aquesta gent els aniria la mar de bé un article del jove C. K. Chesterton. Un article que provoqués un èxit còmic, per contrast. D'una comicitat reflexiva i alliberadora, molt allunyada de la trista comicitat que ens deparen certs polítics.